İnsan Eğitime Muhtaçtır

— *KARAM-41* · 26 Nisan 2015

İnsan, varlıklar arasında eğitime ve öğretime en çok muhtaç olanıdır.
Oysa hayvanlar, içgüdüleriyle doğduklarından, kısa sürede çevreye uyum sağlarlar. O yüzden de eğitime ihtiyaçları yoktur.
Bir at yavrusu doğduktan kısa süre sonra ayağa kalkabilmekte, yaşamı boyunca her hangi bir bakıma muhtaç olmadan hayatını idame ettirebilmektedir.
Fakat yeni doğan çocuk, aciz, bakıma ve korunmaya muhtaçtır. Kendi başına hayatını sürdürmesi, çevreye intibak etmesi imkânsızdır. Uzun süre, hatta hayat boyu bakıma, yardıma ve eğitilmeye muhtaçtır. Aynı zamanda, şaşılacak kadar da öğrenme yeteneğine sahiptir.
İnsanın bu muhtaçlığı ve eğitilmeye temayüllü olması, bilgi, beceri ve tutumlarla donanmasını zorunlu kılmaktadır.
Ancak çağlar boyu, insanın nasıl eğitilmesi gerektiği hususunda eğitim bilimcilerin farklı düşünceleri ve geliştirdikleri ekolleri olmuştur.
Klasik eğitimciler, davranışçılığı temel alarak ödül ve ceza ile davranış değiştirmeyi kabul ederken, çağdaş eğitimciler insanın ihtiyaçlarından hareketle, benlik algısını bozmadan eğitilmesini savunmuşlardır.
Modern çağın gerektirdiği demokratikleşme anlayışı, eğitime yeni boyut ve sorumluluklar yüklemiştir.
"Daha çok demokrasi" gerekçesi ile otoriter yönetimlerden kaçış, eğitime, "temel hak ve özgürlükler" kavramını taşımıştır.
Disiplin ve cezanın yerini, sevgi, saygı, hoşgörü, özdenetim, katılımcılık, ekip ruhu gibi kavramlar almıştır.
Günümüzün çağdaş eğitim anlayışı da budur. Bu eksende
eğitim; "gerekli davranışları istendik biçimde oluşturma, geliştirme ve uygulamalar için yapılan kasıtlı ve planlı öğrenme faaliyetleridir."
 Eğitim, "bireyleri bir yandan topluma rahat ve mutlu şekilde uyacak davranışlar kazandırmaya, bir yandan da yarınların toplumuna hazır esneklikte düşünme gücü ve becerisine sahip davranışlar kazandırmaya yarayan planlı ve kasıtlı öğretim faaliyetlerinin tümünü içeren bir süreçtir".
Ertürk de eğitimi, "bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla, kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme süreci" olarak tanımlamaktadır.
Bireyin, insan onuruna yakışır davranışlar kazanması, kendisini değerli, güçlü ve sevilen biri olarak görmesi, olumlu duyguların etkili olduğu ortamlarda bilgi ve sevgi ile donatılması ile mümkündür.
Bunu sağlayacak olan ilk ve en önemli eğitim ortamı ailedir. Mutlu ve olumlu aile ortamlarında yetişen bireylerin daha başarılı ve sağlıklı oldukları bir gerçektir. Okulların da öğrencileri çağdaş anlayışla yetiştirmeleri beklenmektedir.
Öğrenmeyi sağlayan insan beyni, birey olumlu duyguların etkisindeyken daha iyi çalışmakta, öğrenilenler daha kalıcı olmaktadır.

Bu anlamda eğitimci Fatma Varış; "Eğitim; bireyin tüm yaşamı boyunca süren ve okul dışında ve içinde yaşam boyu edindiği deneyimlerin bütünüdür." Demektedir.

Diğer yandan, modern çağın gereksinmeleri de ezber bilginin yersizliğine vurgu yapmaktadır.
"Öğrenmeyi öğrenmek" le bilgiye erişim yollarını kazanan birey, kendi sorunlarını daha kolay ve daha pratik çözebilmektedir.
Artık gereksiz bir yığın bilgi yerine, beyni çalıştıracak kadar yeterli bilgi ve eleştirel düşünme becerisi önemsenmektedir.
Bilgiyi sevmeyi, bilgiye ulaşmayı ve bilgiyi paylaşmayı öğretebilirsek, bireyin kendi kendine öğrenebileceğini unutmamalıyız.
Eski eğitim anlayışındaki ön kabullere göre; insan doğuştan kötüydü. Kaytarma, istismar etme, zarar verme eğilimi güçlüydü. Bu yüzden bireyleri sıkı denetlemek, hatalarını cezalandırmak, boş bırakmamak, haşin davranmak gerekiyordu. Evde ve okulda, aşırı baskıcı ve sert tutum bu anlayışın ürünüydü.
Yapılan araştırmalar, çalışanlara değer verildiğinde, güvenildiğinde ve temel hakları gözetildiğinde, güdülendiklerini, mutlu olduklarını, iş veriminin yükseldiğini göstermektedir. Çağdaş eğitim, "çocukların benlik algılarını sağlıklı kılmayı ve kendileriyle barışık olmalarını amaçlamaktadır."
Böylelikle, çocukların doğuştan getirdikleri saflık, temizlik duyguları korunmaya çalışılmakta, cezanın yerine uygun geribildirimler ve sonuçlarına katlanma iradesi önemsenmektedir.
Eğitimin en üst amacı, bireyin kendini gerçekleştirmesidir. Kendini gerçekleştiren birey, yeteneklerini ve gizilgüçlerini içinde yaşadığı ortama göre sonuna kadar kullanabilen kimsedir.
Çağdaş eğitim sistemleri bireyin, zihinsel, bedensel, sosyal ve duygusal yönden bir bütün olarak gelişimini hedefleyen eğitimde bütünlük ilkesini benimsemektedir.
Yanlış ana-baba ve öğretmen tutumları, yeni neslin kişilik gelişimini olumsuz yönde etkilemekte ve ruh sağlığını tehdit etmektedir.
Bu bağlamda insan doğasına ilişkin yeni ön kabuller, yönetim ve eğitim anlayışının giderek daha demokratikleşmesine yol açmıştır. Yeni eğitim yaklaşımları, klasik okulun çocukların öğrenmekten ve okula gitmekten nefret etmelerine yol açan yanlışlarını düzeltmek üzere harekete geçmiştir.
Dünyaya biyolojik anlamda insan olarak gelmekle insan olunmuyor. Bireylerin, anne karnında teşekkül etmesinden itibaren beden ve ruh sağlığının korunması gerekmektedir.
Bebeklikte sağlıklı aile ortamında yetiştirilmesi, gelişiminin bütün alanlarında, kapasitesi ölçüsünde ve doğrultusunda çağdaş eğitimden yararlanmaları, başarılı ve mutlu olmaları için elzemdir.
Böyle olduğu takdirde saldırgan eğilimlerden, olumsuz duygu düşünce ve davranışlardan kurtularak insanlaşmaları mümkündür.
 Çocuklarımızın sevgi ortamlarında, bilimsel bilgi ile donanmaları, kendilerini gerçekleştirmenin anahtarı, insanlaşmalarının ön koşuludur.
Bunu sağlayacak olan yetişkinlerin de, bu anlayışta kendilerini yenilemeleri ve yetiştirmeleri bir zorunluluktur.
" Bilmediğini bilmek en iyisidir. Bilmeyip de bildiğini sanmak tehlikeli bir hastalıktır." Lao-Tzu
"Sadece bir iyi vardır, bilgi; ve sadece bir kötü vardır, cehalet." Sokrates

Sevgiyle kalın...